

НАЦИОНАЛЕН СЪВЕТ ЗА РАДИО И ТЕЛЕВИЗИЯ

ПРОТОКОЛ

№ 63

от редовно заседание, състояло се на 30.07.2001 г.

ПРИСЪСТВАЛИ: Александър Томов, Валентина Радинска, доц. Георги Лозанов, Димитър Коруджиев, Иван Драганов, Йосиф Сърчаджиев, Младен Влашки, Светлана Божилова.

ОТСЪСТВАЛИ: - Ивайло Петров

ДНЕВЕН РЕД:

1. Обсъждане отговор от Генералния директор на БНТ.
2. Приемане на становище за прекъсване на предавания.
3. Решение за промяна в лицензията на Би Ти Ви.
4. Доклад от Борислав Шабански.
5. Доклади от правния отдел относно постъпили жалби и доклад за издаване на наказателно постановление – Илиана Атанасова.
6. Доклад от Дончо Папазов.
7. Приемане на становище за прилагане на нормите при отразяване на значими спортни събития.
8. Доклад от отдел “Мониторинг” за разширяване на лицензията на тв оператори.
9. Разни.

плурализма в обществените медии.

Начало на заседанието 13.05 ч., водено от доц. Георги Лозанов, председател на Националния съвет за радио и телевизия и протоколист Михаела Йоргова

ПО ТОЧКА ”ПЪРВА”:

Доц. Лозанов припомни хронологията на преписката с БНТ и прикани членовете на НСРТ към обсъждане на становището на ген. директор на БНТ г-жа Лиляна Попова (становището е приложено към протокола) .

Светлана Божилова предложи да бъде поканена г-жа Попова на разговор за плурализма в обществените медии.

Доц. Лозанов смята, че повече преписки не бива да се водят, а в дебат трябва да се подложат на анализ причините, според които, особено по време на изборите, БНТ не е изпълнявала ролята на обществена медия. Този въпрос е много важен, защото една от прокрадващите се опасни тенденции е, че обществените медии вървят към държавни. Затова е важно причините да се изговорят отвътре, от обществените медии, а не само външно да се кръжи около тях и да не могат да се формулират. Преписката около мониторинга не е дала нужния резултат, затова предложението е преди сезона на отпуските да се проведе открит дебат за съдбата на БНТ като обществена медия и въобще за обществените медии.

Димитър Коруджиев заяви, че на мястото на Лили Попова не би участвал в такъв дебат, който ще послужи като повод за свалянето ѝ от поста генерален директор и

всичко се “раздува” съзнателно. Хората от отдел “Мониторинг” са си свършили добре работата, но е трудно да се прецени кога една информация е предизборна. Коруджиев информира, че заедно с Йосиф Сърчаджиев са подготвили писмо за разпространение чрез БТА.

Йосиф Сърчаджиев е съгласен с провеждането на дебат, но не по повод на резултата от мониторинга .

Доц. Лозанов подчерта, че ангажимент на медиите в предизборен период е да не налагат избор на аудиторията, а да дадат възможност всеки сам да потърси своята позиция. Смислът на мониторинга е да разбере дали е внушаван избор. Оценката на поведението на медиите не трябва да се превръща в битка “за” или “против” царското движение.

Светлата Божилова изтъкна, че за пореден път дебатът е свързан с правомощията на НСРТ, при това от дебат изключително по надзора и спазването на принципите за радио- и телевизионна дейност, свързани с политическия и социалния плурализъм се превръща в политически дебат. Срещу това тя категорично се противопоставя. След тридневните дебати на семинара в Боровец за нея се е “сринала” цялата идея за независима специализирана медийна регулация. Според нея се поставя под съмнение от страна на Коруджиев най-голямото постижение на СДС – създаването на някаква рамка на демократично развитие на медиите, за създаване на условия за обществени медии на пазара. Трябва да спрат политическите квалификации и да се влезе в рамките на конкретните правомощия на НСРТ . Защото идеята да има държавни медии с някаква програмна независимост, назначавани от Министър-председателя, финансирани от държавата, чука на вратата и се лавсира, според Божилова, от хора, които Коруджиев протекционира.. Не само, че се връщаме от обществени към държавни медии, поради това, че НСРТ не е прилагало стандартите, които са изписани ясно в ЗРТ за обществените оператори, а се стига и до там, че “махалото “отива в другия край. Божилова припомни идеята на Радомир Чолаков за експертен отдел към ДКД, който ще лицензира частните оператори. Това се дължи на опорочаването на идеята на една такава регулация. Да не се поставят на дневен ред такива политически декларации, а да се участва в дебат.

Младен Влашки припомни, че в действащата българска конституция, в чиито преходни и заключителни разпоредби от 1995, 1996 и 1997 г. се прокрадва ясна тенденция, че БНТ и БНР трябва да станат обществени медии. За това има конституционна повеля. Това става чрез преминаването през някакъв обществен орган. Този обществен орган е НСРТ. Във всеки един случай НСРТ трябва да защитава характера си на обществен орган. Сега, след един парламентарен цикъл, не бива да има връщане назад чрез идеите на г-н Чолаков. Управляващото мнозинство досега на СДС е успяло да постигне изискванията на Конституцията и на европейските стандарти към търсене на обществен характер. Ако дебатът се вкара в политическа посока, ще се допусне, макар и косвено, тази ретроградна и остаряла схема. Трябва внимателно да се обмисли кога да започне дебата, как да бъде подготвен така, че да не остава съмнение, че НСРТ иска конкретното сваляне на Лиляна Попова и да няма разделение дред членовете на НСРТ. Влашки апелира към по-мек и диалогичен режим на работа.

След уточнението, че ще приключи кореспонденцията с Лиляна Попова, на доц. Лозанов, Димитър Коруджиев оттегли намерението си за изпращане на писмо до БТА.

Иван Драганов подчерта, че като естетическа платформа онова, което най-силно го отблъсква, е карнавалът и маскарадът, особено, когато продължават безкрайно. Той сподели, че казва това като база. През 1997 г. той е един от малцината, които твърдят, че все още е рано в България за обществени медии. Тогава дава пример с

Австрия, където телевизията е държавна, но никога не прави драматичен капитал от това. Въпреки това, в продължение на четири години той е хвърлил усилия в НСРТ за създаването на един пазар на българския визуален и аудиовизуален продукт. Спъването е в няколко проблема. Първият от тях е в абсолютното детинско, непрофесионално и ураджийско поведение на журналистите като цяло. Основният принцип на саморегулацията в обществените медии, и не само в тях, е никакво право на лично мнение и плурализъм в рамките на едно предаване – липсва и като саморегулация и като законово положение, особено второто. Законът дава възможност за изкривяване на цялата рамка и на независимата регулация да се превърне в капитал. Плурализмът тогава се търси в рамките на предаването. Това е законова постановка. Вторият проблем, според г-н Драганов е, че този закон е написан в угодата на генералните директори. (Г-н Драганов сподели, че не казва нищо ново, тъй като е консервативно настроен човек. Той припомни предложението за изменение на ЗРТ, направено преди повече от година, в което тези постановки присъстват.) В центъра стои персоната на генералния директор с неговите качества и недостатъци. Някъде под него, като пажове, подходящи за монархия, седи управителният му съвет и експониран в публичното пространство, седи регулаторният орган. Регулаторният орган оттук нататък има два пътя на поведение, и винаги ги е имал – пасивен и активен. Пасивният е да поддържа схемата на карнавала – надзорници, но надзираващи заплатите си и редовното им изплащане. Вторият път е да се опита да защити тенденцията на общественото начало в медиите. Г-н Драганов припомни, че Антикризисната програма, създадена съвместно с доц. Лозанов и Светла Божилова, представлява т.нар. адитив – побългарена английска дума. Адитивът, поясни той, се добавя към машинните масла, за да запълни луфтовете в двигателя. Или Антикризисната програма би следвало да запълни луфтовете в закона. Сгрешеният алгоритъм е, че се налага с декрет вместо тя да залегне в закона и да бъде коректив на отсъствието на общественото начало в програмите и ръководството на БНР и БНТ. В този дебат трябва много ясно да се каже, че е дошло времето и мястото. Доколкото му е известно, Парламентът излиза в отпуска от 10.08.2001 г. и Медийната комисия ще внесе своите предложения до към 20-ти август. Г-н Драганов подчерта, че НСРТ трябва да заяви позицията си по отношение на това, което г-н Влашки изключително точно и ясно прецизира и дефинира – тенденцията, залегнала в Конституцията и в Програмата на ОДС по този закон, а именно, да има обществени медии и желание да се прекрати карнавала, наречен “Ибрикчи баш” на Генералния директор. (Ибрикчи баш е била изключително почетна длъжност в двора на Султана.) Тези неща трябва да бъдат експонирани публично като позиция по отношение на независимостта, диференциране на медиата и на журналистите в медиата. Засега Законът гарантира недосегаемост на Генералния директор, а не независимост на медиата. Г-н Драганов даде пример с генералния директор на БНР г-н Велев, който в продължение на три години е нарушавал един и същи член на ЗРТ – вместо да отделя средства за стимулиране на българско творчество, той ги разходва за заплати. В същото време се търсят мотиви за свалянето му по партийна линия – по стар комунистически обичай. Протестът на журналистите в радиото трябва да им напомня, че когато някой систематично нарушава ЗРТ, естествено ще е, ако не бъде свален заради политическия контекст и закрилата на мандата, то поне да не бъде преизбран. Г-н Драганов заяви на г-н Коруджиев, че няма да преизбере Лиляна Попова, защото НСРТ има два проблема и те се наричат Генералният директор на БНТ и Генералният директор на БНР. Това са двете “воденички” за властта и тя няма да си разруши воденичките, а ще разруши “стаичката” на този, който надзирава работата. Прямо институциите те са база, а НСРТ – надстройка.

По-лесно е да се разруши надстройката. Въпросът е да не падне надстройката и да помете базата, защото карнавалът става прекалено неприятен. Предложението на г-н Драганов е да се разгледат приоритетите на проблемите, които ще се обсъждат на този дебат и времето на неговото провеждане. Трябва да се действа в духа на онова, което се задава, а онова, което се задава са вечните кандидати за власт..

Александър Томов смята, че такъв дебат вече тече. Според него са наложителни промените в Закона и в събирането на таксите. Обществото трябва да знае, че е необходим регулаторен орган с ясни функции. Трябва да се обясни на новото мнозинство в Парламента, че ще допусне груба грешка, ако започне да избира свои хора в него. Обществото трябва да бъде защитено и от слабите програми на операторите. Томов обобщава, че застава твърдо зад отстояването на такъв регулаторен орган (НСРТ) заради самото общество.

Младен Влашки също подчерта, че медиите трябва да се регулират със закон Много важен е проблемът с финансирането и с таксите. Възлов момент е, че генералните директори няма да имат такива правомощия, тъй като тя се ограничавя от финансовия контрол. Влашки също подчерта, че не трябва да се атакува Лили Попова, а да се отиде към дебат, при това не дебат към БНТ конкретно, а към БНР, БНТ, с техните хора вътре.. Проблемът не трябва да се политизира.

Валентина Радинска подчерта, че въпреки сложността на нещата НСРТ трябва да вземе инициативата в свои ръце. Нуждаем се от министратегия, от цивилизовано вземане на решение. Законът само през практиката може да се разчете.. Тя призова да се вземе решение за дебат, но от него нещо да произтече.

Доц. Лозанов припомни отправената покана за среща с Медийната комисия в НС, като предложи първо да мине дебатът, а после да се състои тази среща.

По-нататък се обсъди формата и структурата на дебата. На него трябва да присъстват: първо – НСРТ, второ – представители на БНР и БНТ с Управителните им съвети, водещи актуални предавания и ключови журналисти, трето – експерти, сред които г-н Чолаков, представители от областта на медиата, от Центъра за обективна журналистика, от ДКД и по-специално – доц. Нели Огнянова, от Медийната комисия.

Иван Драганов припомни, че дебатът ще е за обществения характер на медиите.

Прито бе предложението дебатът да се състои в петък (03.08.2001 г.) от 12,00 часа в залата на “Софияпрес”. Членовете на НСРТ да организират предварително работна среща за примане на стратегия от 10,30 часа в заседателната зала на НСРТ.

ПО ТОЧКА “ВТОРА”:

Доц. Лозанов докладва за проведената среща с представители на АBBRO, на която е обсъдено становището и е постигнато съгласие. Текстът на становището ще се разгледа на следващото заседание на 07.08.2001 г.

ПО ТОЧКА “ТРЕТА”:

Доц. Лозанов докладва, че във връзка с промяната в абривиатурата на фирмата на лицензирания, а именно от “АД” в “ЕАД” , при запазване наименованието на търговското дружество, следва да се направи промяна в условията на лицензията, при която лицензираният следва да се изписва “БОЛКАН НЮЗ КОРПОРЕЙШЪН” ЕАД.

ПО ТОЧКА “ЧЕТВЪРТА”:

С писмо вх.№ 07-01-31 от 16.07.2001 г. в НСРТ са постъпили актуализирани документи от община Търговище относно кандидатстване за издаване на програмен лиценз за радиодейност. Има корекция в заявката – от “търговски оператор” дейността ще се упражнява от “обществен оператор”, за което са представени нови документи.

Взето бе решение членовете на НСРТ да пристъпят към даване на лицензия, след като бъдат изпълнени предявените изисквания .

ПО ТОЧКА “ПЕТА”:

Илияна Атанасова – юрист в отдел “Правен” на НСРТ, предлага издаване на наказателно постановление по издаден от отдел “Мониторинг” акт за установяване на административно нарушение от “Нова телевизия – Първи частен канал” ЕАД, на чл. 84, ал.2 от ЗРТ. Предложеният размер на имуществената санкция е 2000 лв.

Илиана Атанасова запозна присъстващите с постъпила жалба от Н. Вучев – упълномощен представител на “Добруджа кабел” ЕООД относно разпространяването по кабел на територията на гр. Добрич програми CINE 5, Маху TV, Supersport, Show TV от “”Кейбъл България” АД. НСРТ няма законови правомощия да санкционира неправомерното излъчване на турските програми.

В друга докладна по постъпила в НСРТ молба от Юлиан Бакалов, ръководител в направление “Техника” в програма “Христо Ботев” на БНР относно нарушение на трудово-правните отношения в БНР Илиана Атанасова излага становище, съгласно което НСРТ няма законова регламентация да вземе отношение по въпроса.

Разгледана бе и жалбата на Любомир Данчев, работещ в програма “Хоризонт” на БНР, постъпила в НСРТ с вх.№ 02-02-30 от 04.07.2001 г. относно неизплатено възнаграждение за извършена работа. Илиана Атанасова излага становището, че НСРТ не е компетентният орган и не следва да взема отношение. Законовият ред за търсене на неизплатени възнаграждения е съдебен, а компетентният орган за това е съответният районен съд.

Доц. Лозанов предложи да се изискат от Поля Станчева трудовите характеристики, както и да се поканят на среща, на която да се изясни работата на Арбитражната комисия.

Доц. Лозанов определи Илиана Атанасова да извлече принципните проблеми в изнесените случаи.

ПО ТОЧКА “ШЕСТА”:

Разгледан бе доклад от Дончо Папазов, експерт в отдел “Анализи” относно реда и начина на събиране на таксите по така действащия ЗРТ. Членът, който регламентира събирането на таксите, е в противоречие със Закона за енергетиката.

Иван Драганов предложи Правният отдел да анализира това писмо и да се излезе с общо становище за фактологическата страна на въпроса.

Доц. Лозанов обобщи да се поиска среща с проф. Никола Стайков и заедно с Правния отдел да се изчистят разногласията при събирането на таксите.

ПО ТОЧКА “СЕДМА”:

Приемането на становище за прилагане на нормите при отразяване на значими спортни събития се отлага за следващото заседание, насрочено за 07.08.2001 г.

ПО ТОЧКА “ОСМА”:

Доц. Лозанов предложи въпросите по лицензирането на тв операторите да бъдат разгледани на следващото заседание след като отдел “Мониторинг” представи резултатите от проведения мониторинг по лицензиите на пълния списък на подадените им оператори.

ПО ТОЧКА “РАЗНИ”

Доц. Лозанов покани Светлана Божилова да изготви становище по писмото – покана на Директора “Информационно общество и информационни технологии”.

Доц. Лозанов докладва преписката по жалбата на Кеворк Кеворкян .

Той предложи да се напише писмо до “Нова телевизия” с препоръка да бъде предоставен запис от предаването - срещу заплащане от страна на Кеворкян, тъй като отправеното до НСРТ писмо е постъпило в регламентирания срок. Доц. Лозанов определи Илиана Атанасова да подготви текста на писмото на базата на спазения срок и като се позове на чл.14, ал.3 от ЗРТ.

Край на заседанието 15,35 часа.

Следващо заседание, насрочено за 07.08.2001 г. от 11,00 часа.

Приложени документи към протокол № 63 от 30.07.2001 г.:

1. Становище от Ген. Директор на БНТ с вх.№03-00-23 от 30.07.2001 г.
2. Докладна записка от Борислав Шабански с вх.№18-02-44 от 27.06.2001 г.
3. Доклад от Дончо Папазов с вх.№18-04-39 от 27.07.2001 г.
4. Докладна от Илиана Атанасова с вх.№18-06-33 от 26.07.2001 г.
5. Докладна от Илиана Атанасова с вх. №18-06-31 от 24.07.2001 г.
6. Докладна от Илиана Атанасова с вх.№ 18-06-30 от 24.07.2001 г.
7. Докладна от Илиана Атанасова с вх.№ 18-06-32 от 24.07.2001 г.
8. Доклад от Дончо Папазов с вх.№ 18-04-38 от 27.07.2001 г.
9. Докладна записка от Стефан Стефанов с вх.№18-03-58 от 30.07.2001 г.
10. Писмо от Петър Рендов, директор “Информационно общество и информационни технологии” с вх.№01-09-32 от 26.07.2001 г.

ЧЛЕНОВЕ НА НСРТ:

Ал. Томов	В. Радинска	
Д. Коруджиев	Ив. Петров	Отсъства
Й. Сърчаджиев:	Мл. Влашки:	
Св. Божилова:		

Доц. Г. Лозанов:

.....

.....
Председател

Ив. Драганов

.....

.....
Секретар